

ESTATUS DE L'AVIFAUNA DEL PARC NATURAL ES TRENC-SALOBRRAR DE CAMPOS A 2019

Pere J. GARCÍAS ¹ i Carlos LÓPEZ-JURADO ²

RESUM.- *Estatus de l'avifauna de Parc Natural Marítim- terrestre es Trenc-Salobrar de Campos a 2019.* La comunitat d'aus està formada per 233 espècies. En comparació amb altres zones protegides, és una àrea reproductora d'interès amb 66 espècies nidificants, una de les millors zones d'hivernada amb 97 espècies, una excel·lent zona de parada per als migrants amb 155 espècies, i consta amb registres de 16 espècies considerades rareses. L'àrea del Salobrar és la millor zona de les Balears per als limícoles. Tot això, i des del punt de vista ornitològic, situa es Trenc-Salobrar com el tercer parc més important de les Balears.

Paraules clau: estatut de l'avifauna, llista de rareses, es Trenc-Salobrar, Balears.

SUMMARY.- *The avifauna status of the Es Trenc-Salobrar Maritime-terrestrial Natural Park in 2019.* The bird population is made up of 233 species. Compared to other protected areas, it is an interesting breeding zone with 66 nesting species, one of the best wintering areas with 97 species, an excellent stopover area for 155 species of migrants, and has records of 16 species considered rarities. The Salobrar area is the best place in the Balearics for waders. All these traits make it the third most important protected area in the Balearics from an ornithological point of view.

Key words: Birdlife status, rarity list, Es Trenc-Salobrar, Balearics.

¹ perejota@hotmail.com

² carlesljm@gmail.com

En aquest article es passa revista a l'estatus de les espècies del Parc Natural Marítim-terrestre es Trenc-Salobrar de Campos. Fins ara sols hi havia publicada una llista d'aus per la Universitat de les Illes Balears (LLABRÉS, *et al.*, 1989) que abasta 119 espècies i en la qual no s'indiquen quines en són reproductores. La informació aviar publicada és escassa. S'han trobat únicament deu articles: sobre la colònia nidificant d'avisador *Himantopus himantopus* (GARCÍAS, 1992); la muda del corriol menut *Calidris*

minuta (GARCÍAS & GARGALLO, 1992); dos sobre la nidificació del picaplatges camanegra *Charadrius alexandrinus* i en els qual s'hi destaca el Salobrar com a zona de nidificació, entre d'altres, (GARCÍAS, 1996; GARCÍAS & TAVECCHIA, 2018); la fenologia de les espècies més abundants en el Salobrar (KESTENHOLZ & PETER, 1998); la colonització del bec d'alena *Recurvirostra avosetta* (RIERA & SUAREZ, 1999); la comunitat d'aus limícoles durant els passos migratoris i la hivernada (REBASSA, 2001); l'intent de cria

del flamenc *Phoenicopterus roseus* (GARCÍAS, 2007); la primera observació a Balears d'un corriol culblanc *Calidris fuscicollis* (REBASSA, 2008); i el darrer cens reproductor a les Balears de l'àguila calçada *Hieraaetus pennatus* (VIADA & DE PABLO, 2010).

Amés, l'*Atlas dels aucells nidificants de Mallorca i Cabrera* dedica una àmplia informació a la zona del Salobrar de Campos i registra, en els quadrats que corresponen al parc, 50 espècies reproductores segures i 9 probables (ADROVER *et al.*, 2010). Ja per acabar, en els censos hivernals fets al gener des del 1987, destaca el Salobrar de Campos com la tercera zona humida de Balears amb més espècies aquàtiques censades, amb un màxim de 38 el 2012 (AOB, 1987-2018).

MATERIAL I METODES

Àrea d'estudi. El Parc Natural Marítim-terrestre es Trenc-Salobrar de Campos fou creat el 27 de juny de 2017 (Llei 2/2017). Reconegut com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) el 1998 (200 ha) i com a Àrea Important per a la Conservació de les Aus (IBA) el 2000 (Codi 321). Es troba ubicat en el litoral meridional sud-est de Mallorca, en el Mediterrani occidental (39°19'N 03°05'E) i està inclòs, quasi en la seva totalitat, en el terme municipal de Campos, amés d'una petita àrea del municipi de Ses Salines on es troben les Salines de sa Vall. En concret, correspon a l'àrea costera i les zones humides (salobrrars) que se situen

entre el nucli urbà de sa Ràpita i la Colònia de Sant Jordi. Cap a l'interior, el parc limita parcialment amb les carreteres Ma-6104 i Ma-6040.

En total consta de 1.441,06 hectàrees terrestres i 2.327, 20 marines. En l'àmbit marí del parc es troben els illots de na Llargà, illot Gros, illot de sa Llova i l'illa Gavina (Mapa 1).

L'espai és una de les àrees naturals més interessants de Mallorca, on els hàbitats litorals mediterranis estan ben representats. Hi ha extenses platges d'arena amb sistemes dunars adjacents (conformant camps de dunes primaris i secundaris, amb vegetació psammòfila associada i savinars consolidats), zones humides com el Salobrar de Campos i les Salines de sa Vall amb comunitats de salicornia on encara es desenvolupa l'activitat salinera. També hi ha unes salines romanes de més de 2000 anys d'antiguitat abandonades que s'han convertit en ecosistemes d'interès amb presència de saladines endèmiques, basses litorals com la Mareta de sa Ràpita amb vegetació palustre i macròfits aquàtics, camps de conreu en ús i abandonats amb vegetació ruderal i arvense interromputs puntualment amb tanques de garriga i pinars. En la part marina, fons ben conservats amb comunitats biocenòtiques estables, de les quals s'han de destacar les extenses praderes que forma la fanerògama *Posidonia oceanica* i, a més fondària on no arriba la llum solar, comunitats de maèrl, precoraligen i coraligen. L'àmbit marí del parc es superposa a la zona d'especial conservació (ZEC) de l'arxipèlag de Cabrera.

Mapa 1. Límits, toponímia i vegetació del Parc Natural Marítim-terrestre de Trenc-Salobrar de Campos. Mapa: Ferran Dídac Lluç Dubon.

Map 1. Es Trenc-Salobrar de Campos Maritime-terrestrial Natural Park boundaries, toponymy and vegetation. Map: Ferran Dídac Lluç Dubon.

Les salines del Salobrar de Campos estan incloses en el parc. Abasten 400 ha integrades per un complex sistema d'estanys d'evaporació, precipitació i decantació. El conjunt està rodejat de canals que treuen l'aigua de pluja cap a la mar que vessen els torrents de Son Catlar i de Son Xorc que s'ajunten abans d'entrar al Salobrar. Els estanys més antics mantenen permanentment l'aigua salada bombejada des de la mar, mentre que els d'explotació comercial són anegats de forma periòdica. Els estanys d'evaporació tenen una superfície d'unes 100 ha. Així, les salines proporcionen ambients amb nivells d'aigua salada entre 50 cm i quasi secs, amb diversos gradients de salinitat, segons l'època de l'any. També hi ha àrees de fang, de vegetació halòfila i canals d'aigua. La vegetació dominant està formada principalment per *Salicornia* sp, *Salsola* sp i *Tamarix* sp. Els crustacis tolerants a la sal *Artemia salina*, gambetes del gènere *Palaemon* i els dípters no picadors *Chironomus* sp són les principals fonts d'alimentació dels limícoles.

Recopilació i anàlisi de les dades. La confecció de la llista sistemàtica de les aus i el seu estatus a es Trenc-Salobrar de Campos està basada en la recopilació de registres publicats a llibres, articles i observacions a revistes científiques així com a les memòries de les diverses campanyes d'anelement de l'avifauna del Salobrar realitzades pel GOB Mallorca. Les fonts consultades figuren en la bibliografia, i les observacions inèdites dels autors en l'Annex.

Totes les espècies que apareixen en la llista de la Taula 1 segueixen les següents normes:

La llista segueix l'ordre sistemàtic de la llista mundial d'aus, editada per l'*International Ornithological Congress* (GILL & DONSKER, 2019).

Per a totes les aus s'indica primer el nom científic i a continuació els noms en català de Balears i castellà. Respecte als noms catalans s'han emprat els que estan publicats a l'A OB 2019.

Pels símbols de les categories de l'estatus fenològic, s'empren els següents conceptes (apareixen a la dreta del nom científic).

Símbol	Categoria	Descripció
R	Reproductor	Espècie que cria en el PN es Trenc-Salobrar
RE	Reproductor esporàdic	Espècie que cria ocasionalment
S	Sedentari	Espècie present tot l'any
En	Estival no reproductor	Espècie que no cria, present a la primavera i a l'estiu
M	Migrant	Espècie present només en els passos migratoris
H	Hivernant	Espècie present només a l'hivern
Ds	Dispersiu	Espècie reproductora en àrees pròximes que visita la zona sense patró fenològic concret
Dv	Divagant	Espècie accidental que es presenta fora del seu àmbit geogràfic habitual
Ex	Exòtica	Espècie escapada de captivitat

A les espècies on la població ha pogut ser quantificada, s'indiquen amés els següents paràmetres de magnitud poblacional (apareix en minúscula després del codi de l'estatus):

Símbol	Categoria	Descripció
r	Rar	1-5 colles o individus censats o estimats anualment
e	Escàs	6-20 colles o individus censats o estimats anualment
m	Moderat	21-100 colles o individus censats o estimats anualment
a	Abundant	Més de 100 colles o individus censats o estimats anualment

La llista complementària recull les aus presents en el parc es Trenc-Salobrar de Campos d'origen natural desconegut, és a dir, espècies exòtiques que en cap cas han arribat a establir-se ni a criar, malgrat que no tots els anys s'han registrat observacions.

Per obtenir la distribució estacional de la riquesa s'han considerat els períodes estacionals següents, ja que estan més adaptats a la fenologia de la avifauna a les nostres latituds que les estacions oficials:

Estacions	Període ornitològic	Període astronòmic
Primavera	16 febrer - 31 maig	21 març - 21 juny
Estiu	1 juny - 15 agost	22 juny - 21 setembre
Tardor	16 agost - 30 novembre	22 setembre - 21 desembre
Hivern	1 desembre - 15 febrer	22 desembre - 20 març

RESULTATS

En el Parc Natural es Trenc-Salobrar de Campos s'han registrat fins ara un total de 233 espècies i 244 taxons d'aus pertanyents a les categories A, C. Aquestes 233 espècies representen el 58 % del total de la llista de 398 espècies observades a les Balears (Categories A, B, C) (GONZÁLEZ *et al.*, 2019), o el 86 % de les 272 espècies observades a S'Albufera de Mallorca, el major aiguamoll de les Illes Balears (RIDDFORD, 2002; PNAM, 2020). L'actualització de l'estatus suposa la incorporació de 114 espècies noves, si ho comparem amb la llista anterior de 1989 (LLABRÉS, *et al.*, 1989) (Taula 1).

AUS NIDIFICANTS

Per tant, la població aviar està constituïda per 233 espècies observades en es Trenc-Salobrar de

Campos, de les quals 66 espècies reproductores (46 sedentàries, 16 estivals, 4 esporàdiques) han criat almanco una vegada al llarg del període 1972-2018. Si tenim en compte la llista d'aus nidificants de Balears ascendeix a 136 espècies (117 regulars, 16 esporàdiques, 3 que ja no crien), ens trobem davant una avifauna nidificant d'un elevat valor en relació a altres zones protegides, tan sols superada per l'Albufera de Mallorca amb 72 espècies nidificants (Taula 2).

També destaca la zona del Salobrar de Campos per ser la millor localitat de Balears que alberga espècies nidificants que toleren els ambients salobres com el picaplatges camanegra *Charadrius alexandrinus*, l'ànnera blanca *Tadorna tadorna*, el bec d'alena *Recurvirostra avosetta*, la cama-roja *Tringa totanus* i la titina groga subespècie ibèrica *Motacilla flava iberiae*. Les

Taula 1. Llista sistemàtica de les aus del Parc Natural d'Es Trenc-Salobrar de Campos, pertanyents a tres categories (A, D i E), indicant la família a la qual pertany cada espècie, el nom científic, l'estatus, el nom comú en mallorquí i castellà.

Table 1. Systematic list of the birds of the Es Trenc-Salobrar de Campos Natural Park, belonging to three categories (A, D and E), indicating the family to which each species belongs, the scientific name, the status, the common name in Spanish.

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
CATEGORIA A y C*			
ANATIDAE			
<i>Anser anser anser</i>	M r	Oca salvatge	Ansar comú
<i>Cygnus olor</i> (monotípica)	Dv	Cigne mut	Cisne comú
<i>Tadorna tadorna</i> (monotípica)	R-S m, H a	Ànnera blanca	Tarro blanco
<i>Tadorna ferruginea</i> (monotípica)	M r	Ànnera canyella	Tarro canelo
<i>Spatula querquedula</i> (monotípica)	M a	Sel-la blanca	Cerceta carretona
<i>Spatula clypeata</i> (monotípica)	H m, M m	Cullerot	Pato cuchara
<i>Mareca strepera</i> (monotípica)	H r, M r	Grisa	Anade friso
<i>Mareca penelope</i> (monotípica)	H m, M e	Siulador	Anade silbón
<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>	R-S a, H a	Capblau	Anade azulón
<i>Anas acuta acuta</i>	H e, M e	Coer	Anade rabudo
<i>Anas crecca crecca</i>	H m, M m	Sel-la rossa	Cerceta comú
<i>Marmaronetta angustirostris</i> (monotípica)	M r	Sel-la marbrenca	Cerceta pardilla
<i>Netta rufina</i> (monotípica)	M r	Becmermell	Pato colorado
<i>Aythya ferina</i> (monotípica)	M e	Moretó	Porrón comú
<i>Aythya nyroca</i> (monotípica)	M r	Parda	Porrón pardo
<i>Aythya fuligula</i> (monotípica)	M r	Moretó de puput	Porrón moñudo
<i>Aythya marila marila</i>	Dv	Moretó cabussó	Porrón bastardo
<i>Clangula hyemalis</i> (monotípica)	Dv	Ànnera glacial	Havelda
<i>Mergus serrator</i> (monotípica)	H r	Ànnera peixetera	Serreta mediana
PHASIANIDAE			
<i>Alectoris rufa intercedens</i> *	R-S m	Perdiu	Perdiz roja
<i>Coturnix coturnix coturnix</i>	R-S e, M e	Guàtlera	Codorniz
PROCELLARIIDAE			
<i>Calonectris diomedea</i> (monotípica)	Ds a	Viro	Pardela cenicienta
<i>Puffinus mauretanicus</i> (monotípica)	Ds m	Baldritja	Pardela balear
PODICIPEDIDAE			
<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	RE, H r, M r	Setmesó	Zampullín chico
<i>Podiceps cristatus cristatus</i>	M r	Soterí gros	Somormujo lavanco
<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>	H e, M e	Soterí	Zampullín cuellinegro
PHOENICOPTERIDAE			
<i>Phoenicopus roseus</i> (monotípica)	En a, H a, M a	Flamenc	Flameco
CICONIIDAE			
<i>Ciconia nigra</i> (monotípica)	M r	Cigonya negra	Cigüena negra
<i>Ciconia ciconia ciconia</i>	M r	Cigonya blanca	Cigüena blanca
THRESKIORNITHIDAE			
<i>Plegadis falcinellus falcinellus</i>	H r, M e	Ibis negre	Morito comú
<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>	H r, M r	Bec planer	Espátula
ARDEIDAE			
<i>Botaurus stellaris stellaris</i>	M r	Queca	Avetoro
<i>Ixobrychus minutus minutus</i>	H r	Quequí	Avetorillo

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
<i>Nycticorax nycticorax nycticorax</i>	H r, M e	Orval	Martinete
<i>Ardeola ralloides</i> (monotípica)	M r	Toret	Garcilla cangrejera
<i>Bubulcus ibis ibis</i>	H m	Esplugabous	Garcilla bueyera
<i>Ardea cinerea cinerea</i>	H e, M m	Agró blau	Garza real
<i>Ardea purpurea purpurea</i>	M r	Agró roig	Garza imperial
<i>Ardea alba alba</i>	H r, M r	Agró blanc gros	Garceta grande
<i>Egretta garzetta garzetta</i>	H m, M m	Agró blanc	Garceta común
<i>Egreta gularis x garzetta</i>	H r, M r	Híbrid agró d'escull x agró blanc	Híbrido Garceta dimorfa x Garceta común
SULIDAE			
<i>Morus bassanus</i> (monotípica)	H r	Soteler	Alcatraz
PHALACROCORACIDAE			
<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Ds e	Corb marí	Cormorán moñudo
<i>Phalacrocorax carbo ssp</i>	H e	Corpetassa	Cormorán grande
PANDIONIDAE			
<i>Pandion haliaetus haliaetus</i>	Ds r	Àguila peixatera	Àguila pescadora
ACCIPITRIDAE			
<i>Neophron percnopterus percnopterus</i>	Ds r	Moixeta voltонера	Alimoche
<i>Pernis apivorus</i> (monotípica)	M e	Falcó vesper	Abejero europeo
<i>Gyps fulvus fulvus</i>	Ds r	Voltor lleonat	Buitre leonado
<i>Aegypius monachus</i> (monotípica)	Ds r	Voltor negre	Buitre negro
<i>Hieraetus pennata</i> (monotípica)	R-S r	Esparver	Àguila calzada
<i>Aquila fasciata fasciata</i>	Ds r	Àguila coabarrada	Àguila Bonelli
<i>Accipiter nisus nisus</i>	M r	Falcó torter	Gavilán
<i>Circus aeruginosus aeruginosus</i>	R-S r, H m	Arpella	Àguilucho lagunero
<i>Circus cyaneus cyaneus</i>	H r, M r	Esparver d'albufera	Àguilucho pàlido
<i>Circus macrourus</i> (monotípica)	M r	Arpella pàl·lida russa	Àguilucho papialbo
<i>Circus pygargus</i> (monotípica)	RE, M r	Àguila d'albufera	Àguilucho cenizo
<i>Milvus milvus milvus</i>	R-S r, H e, M e	Milana	Milano real
<i>Milvus migrans migrans</i>	H r, M r	Milana negra	Milano negro
<i>Buteo buteo buteo</i>	Ds r, H r, M r	Aligot	Ratonero común
RALLIDAE			
<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>	R-S e	Polla de ropit	Rascón
<i>Porzana porzana</i> (monotípica)	H r, M r	Rasclat	Polluela pintoja
<i>Gallinula chloropus chloropus</i>	R-S e	Polla d'aigua	Polla de agua
<i>Fulica atra atra</i>	H r, M r	Fotja	Focha
GRUIDAE			
<i>Grus grus grus</i>	H m, M e	Grua	Grulla
BURHINIDAE			
<i>Burhinus oedicnemus saharae</i>	R-S m	Sebel·lí	Alcaraván
HAEMATOPODIDAE			
<i>Haematopus ostralegus ostralegus</i>	H e, M m	Garsa de mar	Ostrero
RECURVIROSTRIDAE			
<i>Himantopus himantopus himantopus</i>	R-S m, H e	Avisador	Cigüeñuela
<i>Recurvirostra avosetta</i> (monotípica)	R-S a, H e	Bec d'alena	Avoceta

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
CHARADRIIDAE			
<i>Vanellus vanellus</i> (monotípica)	H a	Juia	Avefría
<i>Pluvialis dominica</i> (monotípica)	Dv	Fuell daurat americà	Chorlito dorado americano
<i>Pluvialis apricaria</i> (monotípica)	H a	Fuell	Chorlito dorado
<i>Pluvialis squatarola</i> (monotípica)	H e	Fuell gris	Chorlito gris
<i>Charadrius hiaticula hiaticula</i>	H e, M a	Tiruril·lo gros	Chorlitoje grande
<i>Charadrius dubius curonicus</i>	R e, M m	Tiruril·lo menut	Chorlitoje chico
<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>	R-S a, H a	Tiruril·lo camanegra	Chorlitoje patinegro
<i>Charadrius morinellus</i> (monotípica)	H r, M e	Fuell de collar	Chorlito carambolo
SCOLOPACIDAE			
<i>Numenius phaeopus phaeopus</i>	H r, M r	Curlera	Zarapito trinador
<i>Numenius arquata arquata</i>	H m, M e	Curlera reial	Zarapito real
<i>Limosa limosa limosa</i>	H r, M e	Cegall de mosson coanegre	Aguja colinegra
<i>Limosa lapponica lapponica</i>	M r	Cegall de mosson coaroja	Aguja colipinta
<i>Arenaria interpres interpres</i>	H e, M e	Picaplatges	Vuelvepiedras
<i>Calidris canutus canutus</i>	H r, M r	Corriol gros	Correlimos gordo
<i>Calidris pugnax</i> (monotípica)	H e	Batallaire	Combatiente
<i>Calidris falcinellus falcinellus</i>	Dv	Corriol becadell	Correlimos Falcinelo
<i>Calidris himantopus</i> (monotípica)	Dv	Corriol camallarg	Correlimos zancolin
<i>Calidris ferruginea</i> (monotípica)	M m	Corriol becllarg	Correlimos zarapitín
<i>Calidris temminckii</i> (monotípica)	H r, M r	Corriol de Temminck	Correlimos de Temminck
<i>Calidris alba</i> (monotípica)	H e	Corriol tres-dits	Correlimos tridáctilo
<i>Calidris alpina alpina</i>	H a, M a	Corriol comú	Correlimos comú
<i>Calidris maritima</i> (monotípica)	Dv	Corriol fosc	Correlimos oscuro
<i>Calidris minuta</i> (monotípica)	H a	Corriol menut	Correlimos menudo
<i>Calidris fuscicollis</i> (monotípica)	Dv	Corriol cuablanca	Correlimos culiblanco
<i>Calidris melanotos</i> (monotípica)	Dv	Corriol pectoral	Correlimos pectoral
<i>Scolopax rusticola</i> (monotípica)	H r	Cega	Chocha perdiz
<i>Lymnocyptes minimus</i> (monotípica)	H r, M r	Cegall menut	Agachadiza chica
<i>Gallinago gallinago gallinago</i>	H m, M m	Cegall	Agachadiza comú
<i>Xenus cinereus</i> (monotípica)	Dv	Xivitona	Andarrios de Terek
<i>Phalaropus tricolor</i> (monotípica)	Dv	Escuraflascons de Willson	Falaropo tricolor
<i>Phalaropus lobatus</i> (monotípica)	Dv	Escuraflascons	Falaropo picofino
<i>Actitis hypoleucos</i> (monotípica)	H m, M a	Xivitona	Andarrios chico
<i>Tringa ochropus</i> (monotípica)	H r, M e	Becassineta	Andarrios grande
<i>Tringa totanus totanus</i>	R-Se, H m, M m	Cama-roja	Archibebe comú
<i>Tringa stagnatilis</i> (monotípica)	M e	Camaverda menuda	Archibebe fino
<i>Tringa glareola</i> (monotípica)	H r, M m	Valona	Andarrios bastardo
<i>Tringa erythropus</i> (monotípica)	En r, H m, M m	Cama-roja pintada	Archibebe oscuro
<i>Tringa negularia</i> (monotípica)	H m, M m	Camaverda	Archibebe claro

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
<i>Tringa melanoleuca</i> (monotípica)	Dv	Camagroga grossa	Archibebe patigualdo grande
GLAREOLIDAE			
<i>Glareola pratincola pratincola</i>	Me	Guatlereta de mar	Canastera
LARIDAE			
<i>Chroicocephalus genei</i> (monotípica)	H r, M r	Gavina de bec prim	Gaviota picofina
<i>Chroicocephalus ridibundus</i> (monotípica)	RE r, H m, M a	Gavina d'hivern	Gaviota reidora
<i>Hydrocoloeus minutus</i> (monotípica)	M r	Gavinó	Gaviota enana
<i>Ichthyaetus audouinii</i> (monotípica)	R-S r, M m	Gavina de bec vermell	Gaviota de Audouin
<i>Ichthyaetus melanocephalus</i> (monotípica)	M r	Gavina capnegre	Gaviota cabecinegra
<i>Larus canus canus</i>	Dv	Ganina cendrosa	Gaviota cana
<i>Larus michaelis michaelis</i>	R-S e, H a	Gavina comú	Gaviota patiamarilla
<i>Larus fuscus ssp.</i>	H r, M r	Gavina fosca	Gaviota sombría
<i>Larus fuscus graellsii</i>	Hr	Gavina fosca	Gaviota sombría
<i>Gelochelidon nilotica nilotica</i>	Me	Llambritja becnegra	Pagaza piconegra
<i>Hydroprogne caspia</i> (monotípica)	M r	Llambritja becvermella	Pagaza piquirroja
<i>Thalasseus sandwicensis</i> (monotípica)	He, Me	Llambritja de bec negre	Charrán patinegro
<i>Sterna albifrons albifrons</i>	M r	Llambritja menuda	Charrancito
<i>Sterna hirundo hirundo</i>	Me	Llambritja	Charrán comú
<i>Chlidonias hybrida hybrida</i>	M m	Fumarell carablanc	Fumarel cariblanco
<i>Chlidonias leucopterus</i> (monotípica)	M r	Fumarell alablanc	Fumarel aliblanco
<i>Chidonias niger niger</i>	M m	Fumarell	Fumarel comú
ALCIDAE			
<i>Uria aalge albionis</i>	H r	Pingdai de bec prim	Arao comú
<i>Alca torda islandica</i>	H r	Pingdai	Alca
<i>Fratercula arctica</i> (monotípica)	M r	Cadafet	Frailcillo
COLUMBIDAE			
<i>Columba palumbus palumbus</i>	R-S a, He, M a	Tudó	Paloma torcaz
<i>Streptopelia turtur arenicola</i>	Re, M m	Tórtera	Tórtola comú
<i>Streptopelia decaocto decaocto</i>	R-S e	Tórtera turca	Tórtola turca
CUCULIDAE			
<i>Clamator glandarius</i> (monotípica)	M r	Cucui reial	Crialo
<i>Cuculus canorus canorus</i>	Re, Me	Cucui	Cuco
TYTONIDAE			
<i>Tyto alba alba</i>	R-S e	Òliba	Lechuza comú
STRIGIDAE			
<i>Otus scops scops</i>	R-S e, Me	Mussol	Autillo
<i>Asio otus otus</i>	R-S e	Mussol reial	Búho chico
<i>Asio flammeus flammeus</i>	RE, H r, M r	Mussol emigrant	Lechuza campestre
CAPRIMULGIDAE			
<i>Caprimulgus europaeus meridionalis</i>	Re, Me	Enganyapastors	Chotacabras gris
APODIDAE			
<i>Tachymarptis melba melba</i>	M m	Falzia reial	Vencejo real
<i>Apus apus apus</i>	R m, M a	Falzia	Vencejo comú
<i>Apus pallidus brehmorum</i>	M m	Falzia pàl·lida	Vencejo pàlido

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
CORACIIDAE			
<i>Coracias garrulus garrulus</i>	M r	Gaig blau	Carraca
ALCEDINIDAE			
<i>Alcedo atthis ispida</i>	H r, M r	Arner	Martin pescador
MEROPIDAE			
<i>Merops apiaster</i> (monotípica)	R r, M m	Abellerol	Abejaruco común
UPUPIIDAE			
<i>Upupa epops epops</i>	R-S r, H e, M e	Puput	Abubilla
PICIDAE			
<i>Jynx torquilla mauretana</i>	R-S r, H e, M a	Formiguer	Torcecuello
<i>Jynx torquilla torquilla</i>	H e, M a	Formiguer	Torcecuello
FALCONIDAE			
<i>Falco naumanni</i> (monotípica)	M e	Xoriguer petit	Cernícalo primilla
<i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	R-S e, M e	Xoriguer	Cernícalo vulgar
<i>Falco vespertinus</i> (monotípica)	M e	Falcó cama-roig	Cernícalo patirrojo
<i>Falco eleonora</i> (monotípica)	Ds e	Falcó marí	Halcón de Eleonor
<i>Falco columbarius aesalon</i>	H r, M r	Esmerla	Esmerejón
<i>Falco subbuteo subbuteo</i>	M r	Falconet	Alcotán
<i>Falco peregrinus calidus</i>	H r	Falcó	Halcón peregrino "calidus"
<i>Falco peregrinus brookei</i>	R-S r	Falcó	Halcón peregrino
LANIIDAE			
<i>Lanius isabellinus isabellinus</i>	M r	Capsigrany pàl·lid	Alcaudón isabel
<i>Lanius meridionalis meridionalis</i>	M r	Capsigrany reial ibèric	Alcaudón real
<i>Lanius senator senator</i>	M m	Capsigrany	Alcaudón común
<i>Lanius senator badius</i>	R e, M m	Capsigrany	Alcaudón común
ORIOIIDAE			
<i>Oriolus oriolus</i> (monotípica)	M r	Oriol	Oropéndola
CORVIDAE			
<i>Garrulus glandarius fasciatus</i>	Dv	Gaig	Arrendajo
<i>Corvus corax hispanus</i>	Ds m	Corb	Cuervo
PARIDAE			
<i>Parus major mallorcae</i>	R-S m	Ferreric	Carbonero común
ALAUDIDAE			
<i>Alauda arvensis arvensis</i>	H a, M m	Terrola	Alondra común
<i>Galerida theklae theklae</i>	R-S e, H m	Cucullada	Cogujada montesina
<i>Calandrella brachydactyla brachydactyla</i>	R m, M m	Terrolot	Terrera común
HIRUNDINIDAE			
<i>Riparia riparia riparia</i>	M m	Cabot de vorera	Aviòn zapador
<i>Hirundo rustica rustica</i>	R r, H r, M a	Oronella	Golondrina común
<i>Ptyonoprogne rupestris</i> (monotípica)	H m	Cabot de roca	Aviòn roquero
<i>Delichon urbicum meridionale</i>	R r, M a	Cabot	Aviòn común
<i>Cecopris daurica rufala</i>	M r	Oronella coa-rogenca	Golondrina dáurica
CETTIIDAE			
<i>Cettia cetti cetti</i>	R-S m	Rossinyol bord	Ruiseñor bastardo
PHYLLOSCOPIIDAE			
<i>Phylloscopus sibilatrix</i> (monotípica)	M e	Ull de bou siulador	Mosquitero silvador

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
<i>Phylloscopus inornatus</i> (monotípica)	M r	Ull de bou cellard	Mosquitero bilistado
<i>Phylloscopus trochilus trochilus</i>	M m	Ull de bou gros	Mosquitero musical
<i>Phylloscopus collybita collybita</i>	H a, M a	Ull de bou	Mosquitero común
ACROCEPHALIDAE			
<i>Acrocephalus arundinaceus arundinaceus</i>	R r, M e	Buscarla grossa	Carricero tordal
<i>Acrocephalus melanopogon melanopogon</i>	H r, M e	Boscarla mostatxada	Carricérin real
<i>Acrocephalus paludicola</i> (monotípica)	M r	Boscarla d'aigua	Carricérin cejudó
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (monotípica)	M e	Boscarla	Carricérin común
<i>Acrocephalus scirpaceus scirpaceus</i>	R e, M m	Boscarla de canyet	Carricero común
<i>Hippolais polyglotta</i> (monotípica)	M r	Busqueta	Zarcero común
LOCUSTELLIDAE			
<i>Locustella naevia naevia</i>	M r	Boscaler pintat	Buscarla pintoja
<i>Locustella luscinioides luscinioides</i>	M r	Boscaler	Buscarla unicolor
CISTICOLIDAE			
<i>Cisticola juncidis cisticola</i>	R-S a	Brusac	Buitrón
SYLVIIDAE			
<i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>	H e, M a	Busqueret de capell	Curruca capiroxada
<i>Sylvia borin borin</i>	M a	Busqueret mosquiter	Curruca mosquitera
<i>Sylvia communis communis</i>	M r	Busqueret de batzer	Curruca zarcera
<i>Sylvia undata undata</i>	H r	Busqueret roig coallarg	Curruca rabilarga
<i>Sylvia balearica</i> (monotípica)	R-S e	Busqueret coallarg	Curruca balear
<i>Sylvia conspicillata conspicillata</i>	M r	Busqueret carritxer	Curruca tomillera
<i>Sylvia cantillans ssp</i>	M r	Busqueret garriguer	Curruca carrasqueña
<i>Sylvia subalpina</i> (monotípica)	M r	Busqueret garriguer de Moltoni	Curruca de Moltoni
<i>Sylvia melanocephala melanocephala</i>	R-S a	Busqueret capnegre	Curruca cabecinegra
REGULIDAE			
<i>Regulus regulus regulus</i>	H r	Reietó d'hivern	Reyezuelo sencillo
<i>Regulus ignicapilla balearicus</i>	R-S m	Reiet	Reyezuelo listado
TROGLODYTIDAE			
<i>Troglodytes troglodytes babilorum</i>	R-S e	Passaforadi	Chochin
STURNIDAE			
<i>Sturnus vulgaris vulgaris</i>	R-Se, H a, M m	Estornell	Estornino pinto
<i>Sturnus unicolor</i> (monotípica)	R-S r, M r	Estornell negre	Estornino negro
TURDIDAE			
<i>Turdus torquatus torquatus</i>	H e, M e	Tord flassader	Mirlo capiblanco
<i>Turdus merula merula</i>	R-S a	Mèrlera	Mirlo común
<i>Turdus pilaris</i> (monotípica)	H e	Tord burell	Zorzal real
<i>Turdus iliacus iliacus</i>	H e, M e	Tord cellard	Zorzal alirrojo
<i>Turdus philomelos philomelos</i>	H a, M a	Tord	Zorzal común
<i>Turdus viscivorus viscivorus</i>	H e, M e	Grívia	Zorzal charlo
MUSCICAPIDAE			
<i>Muscicapa striata striata</i>	M m	Matamosques	Papamoscas gris
<i>Muscicapa tyrrenica balearica</i>	R m	Matamosques balear	Papamoscas balear

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
<i>Erithacus rubecula rubecula</i>	H m, M m	Ropit	Petirrojo
<i>Luscinia svecica cyaneula</i>	H m, M e	Blaveta	Pechiazul
<i>Luscinia megarhynchos megarhynchos</i>	R m, M m	Rossinyol	Ruiseñor común
<i>Ficedula hypoleuca hypoleuca</i>	M e	Matamosques negre	Papamoscas cerrojillo
<i>Phoenicurus ochruros gibraltariensis</i>	H e, M m	Coa-roja de barraca	Colirrojo tizón
<i>Phoenicurus phoenicurus phoenicurus</i>	M e	Coa-roja	Colirrojo real
<i>Monticola solitarius solitarius</i>	H r	Pàssera	Roquero solitario
<i>Saxicola rubetra</i> (monotípica)	M e	Vitrac barba-roig	Tarabilla norteña
<i>Saxicola rubicola ssp.</i>	R-S m, M e	Vitrac	Tarabilla común
<i>Oenanthe oenanthe ssp</i>	M e	Coablanca	Collalba gris
<i>Oenanthe oenanthe oenanthe</i>	M e	Coablanca	Collalba gris
PASSERIDAE			
<i>Passer domesticus balearoibericus</i>	R-S m	Teulader	Gorrión común
<i>Passer montanus montanus</i>	M e	Gorrió barraquer	Gorrión molinero
<i>Petronia petronia patronia</i>	Ds r	Gorrió berberisc	Gorrión chillón
PRUNELLIDAE			
<i>Prunella modularis modularis</i>	H e	Xalambrí	Acentor común
MOTACILLIDAE			
<i>Motacilla flava cinereocapilla</i>	M e	Xàtxero groc	Lavandera boyera
<i>Motacilla flava flava</i>	M e	Xàtxero groc	Lavandera boyera
<i>Motacilla flava flavissima</i>	M r	Xàtxero groc	Lavandera boyera
<i>Motacilla flava iberiae</i>	R m, M a	Xàtxero groc	Lavandera boyera
<i>Motacilla flava thunbergi</i>	M r	Xàtxero groc	Lavandera boyera
<i>Motacilla cinerea cinerea</i>	H r, M r	Xàtxero cendrós	Lavandera cascadeña
<i>Motacilla alba alba</i>	H m, M a	Xàtxero	Lavandera blanca
<i>Anthus campestris campestris</i>	R r, M e	Titina d'estiu	Bisbita campestre
<i>Anthus pratensis pratensis</i>	H m, M m	Titina sorda	Bisbita común
<i>Anthus trivialis trivialis</i>	M m	Titina d'arbre	Bisbita arbóreo
<i>Anthus cervinus</i> (monotípica)	H r, M e	Titina gola-roja	Bisbita gorgirrojo
<i>Anthus spinoletta spinoletta</i>	H m, M m	Titina de muntanya	Bisbita ribereño alpino
FRINGILLIDAE			
<i>Fringilla coelebs coelebs</i>	R-S m, H e, M m	Pinsà	Pinzón vulgar
<i>Chloris chloris aurantiiventris</i>	R-S m	Verderol	Verderón común
<i>Linaria cannabina mediterranea</i>	R-S m	Passerell	Pardillo común
<i>Loxia curvirostra balearica</i>	R-S e	Trencapinyons	Piquituerto
<i>Carduelis carduelis parva</i>	R-S e	Cadenera	Jilguero
<i>Serinus serinus</i> (monotípica)	R-S m, M a	Gafarró	Verdecillo
EMBERIZIDAE			
<i>Emberiza calandra calandra</i>	R-S a	Sól-lera	Triguero
<i>Emberiza cirius</i> (monotípica)	R-S e	Sol-lera boscana	Escribano soteño
<i>Emberiza schoeniclus ssp</i>	H m, M e	Hortolà de canyet	Escribano palustre

Família/Espècie	Estatus	Nom mallorquí	Nom castellà
<i>Emberiza schoeniclus schoeniclus</i>	H m, M e	Hortolà de canyet	Escribano palustre

CATEGORIA D			
<i>Pelecanus rufescens</i> (monotípica)	-	Pelicà rosat	Pelícano rosado

CATEGORIA E			
<i>Cairina moschata var. domestica</i>	-	Ànnera muda	Pato criollo
<i>Anas bahamensis</i>	-	Ànnera de les Bahames	Ánade gargantillo
<i>Coturnix japonica ssp</i>	-	Guàtlera japonesa	Codorniz japonesa
<i>Phasianus colchicus ssp</i>	-	Faisà	Faisán
<i>Eudocimus albus</i> (monotípica)	-	Ibis blanc americà	Ibis blanco americano
<i>Phoeniconaias minor</i>	-	Flamenc nan	Flamenco enano
<i>Threskiornis aethiopicus ssp</i>	-	Ibis sagrat	Ibis sagrado
<i>Leptoptilos crumeniferus ssp</i>	-	Marabú	Marabú
<i>Columba livia livia</i>	-	Colom salvatge	Paloma bravía domestica
<i>Streptopelia roseogrisea</i>	-	Tórtera domèstica	Tortola domestica
<i>Myiopsitta monachus ssp</i>	-	Cotorra de cap gris	Cotorra argentina

seves poblacions fluctuen segons les condicions ambientals, augmentant el nombre de colles reproductores quan són bones. En el període de temps que abasta aquest estudi s'ha apreciat una disminució del nombre de reproductores en el Salobrar. Tot i això, creiem que el Salobrar podria servir de reservori per colonitzar altres localitats de Balears. Així podria ser el cas del bec d'alena i l'ànnera blanca, si bé es creu que les seves poblacions estarien prop del límit, i en altres espècies com l'avisador i el picaplatges camanegra, que presenten fluctuacions interanuals d'una certa entitat - en alguns casos més del 20 % entre anys - el que podia indicar que no han arribat a la capacitat màxima.

En la Gràfica 1 es presenten cinc espècies reproductores de les quals els autors disposen de dades pròpies o publicades a AOB des de

1988 al 2018. Observant aquesta gràfica s'aprecia una coincidència en la recent colonització de l'ànnera blanca i del bec d'alena amb un descens del nombre de colles reproductores de l'avisador (251-281 colles/1989; 20-25 colles/2018) i picaplatges camanegra (165-183 colles/1988; 90 colles/ 2018).

I l'última espècie que ha colonitzat aquesta zona humida és un depredador, l'arpella *Circus aeruginosus*, encara que ja era habitual en el Salobrar, sumant-se a la piràmide tròfica al falcó pelegrí i l'àguila calçada.

Per últim cal recordar que, en aquesta localitat, temps enrere possiblement criava el flamenc comú *Phoenicopterus roseus*, l'única cita que ho esmenta es refereix en general a l'illa de Mallorca: "*Flamenc: Se ha observado venir en toda Estacion del año*

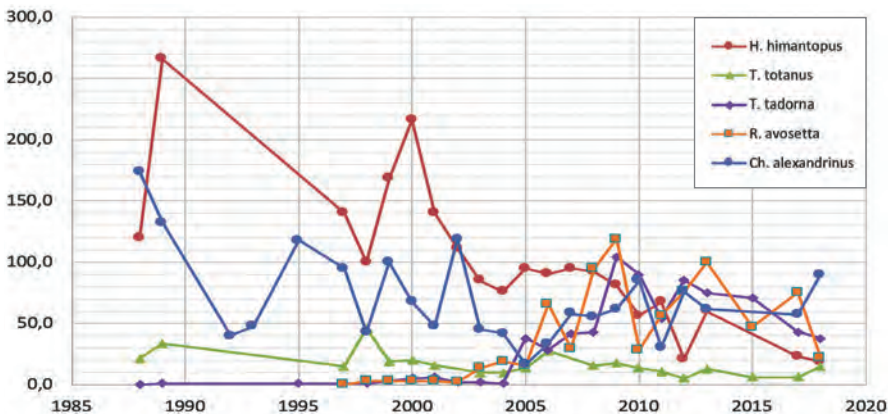
Localitats	Espècies Registrades	Reproductores Registrades	Espècies Migrants	Espècies Hivernants	Rareses E / IB
Balears	398	136	235	209	71 / 59
PN Albufera Mallorca	272	72	170	101	14 / 27
PN Cabrera	239	30	178	53	16 / 6
PN Trenc-Salobrar	233	66	155	97	8 / 8
PN Albufera des Grau	174	63	63	47	2 / 10
PN Dragonera	162	25	112	29	6 / 10

Taula 2. Les espècies tingudes en consideració pertanyen a les categories A, B, C. Les referències, per a Balears (AOB, 2019), el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca (RIDDFORD, 2002; PNAM, 2020), Parc Natural es Trenc-Salobrar de Campos (autors de l'article), Parc Nacional de Cabrera (GONZÁLEZ i LÓPEZ-JURADO, 2019), el Parc Natural de s'Albufera des Grau (Oscar García, com. pers.), i Parc Natural de sa Dragonera (GONZÁLEZ, 2012).

Table 2. The species considered belong to categories A, B, C. References, for the Balearics (AOB, 2019), the Albufera de Mallorca Natural Park of (RIDDFORD, 2002; PNAM, 2020), Es Trenc-Salobrar de Campos Natural Park (authors of the article), Cabrera National Park (GONZÁLEZ & LÓPEZ-JURADO, 2019), Albufera des Grau Natural Park (Oscar García, pers. comm.), and Sa Dragonera Natural Park (GONZÁLEZ, 2012).

à los estanques, ò Lagunas, i que su manutencion es de Pezes hacen la cria en parages Salitrosos" (RECONDO, 1773). És possible que la cita es referís a aquesta zona i podem suposar que el flamenc comú

tornaria a criar si es prenguessin les mesures de protecció adequades. De moment hi és present tot l'any. S'ha de comentar que ja hi hagueren dos intents recents de nidificació sense èxit, el primer a

Gràfica 1. Espècies reproductores en la zona del Salobrar de Campos, s'indiquen les colles reproductores de les cinc espècies més representatives (1988-2018).

Graph 1. Breeding species in the Salobrar de Campos area, the breeding pairs of the five most representative species are shown (1988-2018).

l'estiu de 2006 un grup de 140 aus construïren 20 nius però no es pogué confirmar la posta de cap ou (GARCÍAS, 2007), i el segon fou el 2014 quan es confirmà la construcció de 13 nius amb adults posats i 348 exemplars als voltants (LÓPEZ-JURADO i MANCHADO, 2015). També s'espera que amb la protecció que suposa la declaració de parc natural, es recuperi la població reproductora d'abellerol *Merops apiaster* que fins fa poc comptava amb tres colònies a diverses àrees entorn al Salobrar (Sa Barrala, camí de la platja i Ses Covetes) amb una estimació, a mitjans dels anys 90, de

55 colles. La darrera colla nidificant es registrà el 2009 (ADROVER, 2011).

AUS HIVERNANTS

El parc destaca com una de les millors zones d'hivernada a les Balears amb 97 espècies registrades, el que equival al 46 % de les aus hivernants que s'hi poden veure. Però la zona del Salobrar és la millor per a moltes espècies de limícoles (Taula 3) i altres que registren un elevat nombre d'exemplars com el flamenc, l'arpella i el fuellet *Pluvialis apricaria* (Taula 4) que comentem a continuació:

Espece	Primera postnupcial	Última prenupcial
<i>Charadrius hiaticula</i>	26-Jul-15 Ago	19 Abr-27 Mai
<i>Charadrius morinellus</i>	28 Ago-9 Sep-	-
<i>Pluvialis apricaria</i>	6 Sep-31 Oct	18 Mar-8 Abr
<i>Pluvialis squatarola</i>	23 Jul-28 Oct	15 Mar-14 Mai
<i>Vanellus vanellus</i>	20 Sep-5 Oct	20 Feb
<i>Calidris canutus</i>	19 Sep-1 Nov	18 Abr-27 Mai
<i>Calidris pugnax</i>	14 Jul-10 Ago	18 Abr-6 Jun
<i>Calidris temminckii</i>	23 Jul-22 Sep	21 Abr-22 Abr
<i>Calidris alba</i>	23 Ago-7 Sep	25 Abr-9 Mai
<i>Calidris alpina</i>	2 Ago-12 Ago	19 Mar-13 Mai
<i>Calidris minuta</i>	22 Jul-19 Ago	19 Abr-6 Jun
<i>Limnocryptes minimus</i>	29 Oct	15 Feb
<i>Gallinago gallinago</i>	23 Jul-20 Sep	13 Abr
<i>Limosa limosa</i>	27 Jul-4 Oct	2 Mar-15 Mai
<i>Numenius phaeopus</i>	21 Jul-21 Ago	9 Mai
<i>Numenius arquata</i>	17 Jul-11 Ago	2 Mar-6 Jun
<i>Actitis hypoleucos</i>	20 Jul-28 Ago	8 Mar-14 Mai
<i>Tringa ochropus</i>	5 Jul-4 Ago	15-Mar-25 Abr
<i>Tringa nebularia</i>	8 Jul-4 Ago	19 Abr-27 Mai
<i>Tringa glareola</i>	13 Jul-26 Jul	25 Abr-6 Jun
<i>Arenaria interpres</i>	12 Jul-31 Ago	15 Abr-2 Jun

Taula 3. Fenologia de limícoles hivernants-migrants, indicant la primera i última data de presència durant el període 1985-2019 en el PN es Trenc-Salobrar de Campos.

Table 3. Phenology of winter-migrant waders, showing the first and last date of presence during 1985-2019.

Cens gener/any	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
<i>Phoenicopterus roseus</i>	149	199	65	238	255	250	133	192	205	81	90
<i>Circus aeruginosus</i>	64	34	67	7	55	8	3	58	21	20	7
<i>Pluvialis apricaria</i>	292	100	316	512	347	389	700	734	225	430	146

Taula 4. Censos hivernals de gener de flamenc *Phoenicopterus roseus*, Arpella *Circus aeruginosus* i fuell *Pluvialis apricaria*, des de 2010 a 2020 al PN es Trenc-Salobrar de Campos.

Table 4. January winter counts of Greater Flamingo *Phoenicopterus roseus*, Western Marsh Harrier *Circus aeruginosus* and European Golden Plover *Pluvialis apricaria* from 2010 to 2020 in Es Trenc-Salobrar de Campos Natural Park.

Flamenc *Phoenicopterus roseus*, present en els estanys de la salinera, la millor zona de Mallorca per a aquesta espècie, on s'han registrat exemplars portant anelles de lectura a distància, el que ha permès saber la procedència de les aus. Segons les dades provenen de totes les colònies reproductores del Mediterrani occidental com la Camarga (França), Vieux Salins d'Hyères (França), Saline de Macchiareddu (Sardenya, Itàlia), Siracusa (Sicília, Itàlia), Ouargla (Algèria), Ilacuna de Fuente de Piedra (Andalusia), delta de l'Ebre (Catalunya), i fins i tot de la Ilacuna Larga de Villacañas (Toledo, Castella la Manxa).

Arpella *Circus aeruginosus*, utilitza la zona del Salobrar com a dormidor, i cada any augmenta lentament el nombre d'exemplars que hi pernocten, amb un màxim de 67 aus el 14 de gener de 2018 (MUNTANER *et al.*, 2018).

Fuell *Pluvialis apricaria*, utilitza la zona com a àrea de descans o refugi. Els illots de na Llargà i des Cabots (aquest últim fora del límit del parc) acullen gran esbarts amb un registre de 1.132 exemplars censats el 24 de desembre de 2016 (MANCHADO i LÓPEZ-JURADO, 2017).

S'ha de tenir en compte que hi ha espècies que sent sedentàries a la zona, les poblacions s'incrementen a l'hivern amb exemplars procedents d'altres parts d'Europa. En el cas del picaplatges camanegra *Charadrius alexandrinus*, per exemple, sabem que aus anellades aquí s'han recuperat a Agadir (Marroc atlàntic), i aus anellades nidificant aquí s'han registrat l'any següent criant a Alemanya. A més de les aus anellades en el Salobrar, se n'han registrat a s'Albufera, badia de Palma i platges de la badia d'Alcúdia. Els cama-roges *Tringa totanus* són molt més abundants a l'hivern que durant l'època de cria, mentre que amb els bec d'alena *Recurvirostra avosetta* ocorre el contrari, durant l'hivern el nombre baixa molt arribant a desaparèixer com a hivernant alguns anys. El cas dels avisadors *Himantopus himantopus* és diferent, ja que cada vegada és més regular com a hivernant. Els corriols variant *Calidris alpina* i menut *Calidris minuta* són abundants a l'hivern i en els passos migratoris mentre que el corriol tresdits *Calidris alba* és escàs tant migrant com a hivernant. Altres espècies de *Calidris* com el corriol bec-llarg *Calidris ferruginea* i el batallaire *Calidris pugnax* són

abundants en els passos migratoris, amb una petita població hivernant del darrer encara que no tots els hiverns. El corriol de Temminck *Calidris temminckii* és escàs però regular a l'època hivernal malgrat que prefereix aigua més dolça i freqüenta les parts més allunyades de la mar. La xivitona *Actritis hipoleucos* és hivernant i migrant abundant, mentre que la becassineta *Tringa ochropus* i la valona *Tringa glareola* són migrants i hivernants escassos, sent l'últim hivernant irregular i molt escàs quan es presenta.

Altres espècies de larolimícoles són abundants a l'hivern i migrants com el cegall *Gallinago gallinago*, el fuell gris *Pluvialis squatarola*, la juia de prat *Vanellus vanellus*, la cama-roja pintada *Tringa erithropus*, la camaverda *Tringa nebularia*, i altres sols en migració com el cegall de mosson coanegre *Limosa limosa*, el fumarell comú *Chlidonias niger* i el fumarell carablanc *Chlidonias hibrida*, la llambritja bec-negra *Gelochelidon nilotica*, la llambritja *Sterna hirundo*, la llambritja menuda *Sterna albifrons*, la guatlereta de mar *Glareola pratincola* a més de las gavines d'hivern *Croicocephalus ridibundus* i bec-prim *Croicocephalus genei*.

A més, diverses espècies de passeriformes trien el parc com a àrea d'hivernada. Les més interessants, a causa dels requeriments ecològics que precisen, són la blaveta *Luscinia svecica*, titina de muntanya *Anthus spinoleta*, (ambdós hivernants moderats), l'hortolà de canyar *Emberiza schoeniclus* (hivernant escàs), i la boscarla mostatxada *Acrocephalus melanopogon* (hivernant rar).

AUS RARES

Respecte a les rareses, hi ha 19 espècies i un híbrid citades en es Trenc-Salobrar, amb predomini de limícoles (10 espècies). Podem classificar-les en dos grups: 9 rareses per a tota Espanya (una d'elles amb categoria D) i un altre de 10 espècies i un híbrid per a les rareses locals a Balears. Dels 20 taxons, les limícoles sumen 10 espècies (52,5 %), de les quals 8 sols s'han citat a Balears en el Salobrar de Campos i una altra nova espècie per a es Trenc-Salobrar però sols té una única cita (Taula 5). Aquestes dades ens indiquen que la zona del Salobrar de Campos, amb comunitats de salicornia i activitat salinera, és tal vegada la millor zona de Balears per a les espècies limícoles. Totes les rareses homologades (32 registres) pel *Comité de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología* i pel Comitè de Rarezes de Balears figuren a la Taula 6.

DISCUSIÓ

Si ens fixem en la Taula 2, obviament les diferències d'hàbitats (illots, zones agrícoles...) que hi ha entre els parcs de les Balears, el PN es Trenc-Salobrar és el tercer més important per la seva comunitat aviar. En comparació amb altres zones protegides, és un àrea reproductora interessant (66 espècies nidificants), una de les millors zones d'hivernada (102 espècies) i una excel·lent zona de parada per als migrants (163 espècies). Respecte als limícoles, és la millor zona de Balears, com així ho demostra que totes les espècies observades a Balears tenen cites en aquest parc.

Espècies	Rareses		Comentari
	Espanya (RE)	Balears (RB)	
<i>Clangula hiemalis</i>	-	RB	Nova espècie per a les Balears
<i>Pluvialis dominica</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Calidris fuscicollis</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Calidris maritima</i>	-	RB	Nova espècie per a les Balears
<i>Calidris himantopus</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Calidris falcinellus</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Tringa melanoleuca</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Phalaropus tricolor</i>	RE	-	Nova espècie per a les Balears
<i>Lanius isabellinus</i>	RE	-	Nova espècie per al Salobrar

Taula 5. Entre les rareses per es Trenc-Salobrar de Campos, destaquen 9 espècies. Indicant-s'hi són rara per a Espanya o sols per a Balears, si és l'única cita a Balears (8 sp), i si és l'única cita per al PN es Trenc-Salobrar (1 sp).

Table 5. Among the rarities for Es Trenc-Salobrar de Campos, 9 species are notable, showing if it is a Spanish rarity or just Balearic, new record for the Balearics (8 sp), and new record for Es Trenc-Salobrar (1 sp).

Atès que la salinera està actualment en plena activitat, es mantenen les maniobres d'inundació d'aigua marina en les èpoques de menor pluviositat i altes temperatures per produir la sal. Considerem que seria convenient disposar d'un pla d'ús i gestió tenint en compte que és la zona més important del parc per a les aus. Així mateix, en el cas que l'explotació cessi, s'haurien d'establir mesures per continuar amb el subministrament d'aigua durant els mesos més càlids que, al coincidir amb l'època de cria, evitarien la dessecació dels estanys i la pèrdua de l'hàbitat d'espècies tan importants i emblemàtiques como l'avisador, el bec d'alena i la cama-roja, si bé no desapareixeria la important població de picaplatges camanegra.

Respecte a les rareses destaca l'elevat nombre d'espècies de limícoles observades (8 espècies) que

solament s'han citat a les Balears en el Salobrar, motiu per qual s'evidencia que ha estat un encert protegir aquesta zona com a parc natural.

I finalment, com en altres ocasions, si haguéssim que destacar quina au és la més emblemàtica d'es Trenc-Salobrar de Campos, seria el picaplatges camanegra *Charadrius alexandrinus* (Foto 1) pel seu elevat nombre de colles reproductores en relació a la resta de localitats de Balears.

AGRAÏMENTS

Voldríem donar les gràcies a tots els participants a les campanyes de seguiment de l'avifauna al Salobrar. Així com a tots els que han aportat les seves observacions i als revisor anònim, pels seus suggeriments per millorar aquest text. A Joan Carles Salom que ens facilità la descripció del medi, a Ferran Didac Lluc Dubon (Cartografia SGT-Conselleria

Foto 1. Picaplatges camanegra *Charadrius alexandrinus*, mascle anellat amb anelles de color per la seva lectura a distància, Salobrar de Campos. Autor: Pere J. Garcias.
Photo 1. Kentish Plover Charadrius alexandrinus, male ringed with colored rings for distance reading, Salobrar de Campos. Author: Pere J. Garcias.

Medi Ambient i Territori GOIB) que ens cedí el mapa, a Marta López-Jurado per la gràfica, a Manuel Suárez que ens facilità la consulta als atlas d'hivernant de Balears i a José Antonio López Isarría per la seva aportació.

BIBLIOGRAFIA

- ADROVER, J. 2011. Estat de conservació de la població d'abellerol *Merops apiaster* a Mallorca. *AOB*, 25: 15-27.
- ADROVER, J., ARTIGUES, C., CARRASCO, G., FIOL, C., LLADÓ, X., MARTÍNEZ, J.L., MAS, R., MUÑOZ, A., PARPAL, LL., i SUÁREZ, M. 2010. *Atlas dels ocells nidificants de Mallorca i Cabrera, 2003-2007*. GOB.
- GARCÍAS, P. 1992. Seguiment de la colònia d'avisador (*Himantopus himantopus*) al Salobrar de Campos, 1991. *AOB*, 6: 29-34.
- GARCÍAS, P. 1996. Situació del Tiruril·lo camanegre (*Charadrius alexandrinus*) a Mallorca. *AOB*, 10: 25-33.
- GARCÍAS, P. 2007. Intent de nidificació del flamenc *Phoenicopterus roseus* al Salobrar de Campos (Mallorca) a 2006. *AOB*, 21: 67-74.
- GARCÍAS, P. i GARGALLO, G. 1992. Algunes dades sobre la muda de la Terretitona *Calidris minuta* a Mallorca, Illes Balears. *Bulletí del Grup Català d'Anellament*, vol. 9: 1-6.
- GARCÍAS, P.J. i TAVECCHIA, G. 2018. Apparent survival and long-term population growth rate of the Kentish Plover *Charadrius alexandrinus* in Mallorca, Balearic Archipelago, Spain. *Ardeola*, 65: 59-68.
- GILL, F & D DONSKER (Eds.) 2019. IOC (*International Ornithologists' Community*) *World Bird List* (v9.1). De forma abreviada: IOC v9.1.
- GONZÁLEZ, J.M. 2012. Estatus de l'avifauna de sa Dragonera i des Pantaleu. *AOB*, 26: 57-67.
- GONZÁLEZ, J.M., i LÓPEZ-JURADO, C. 2019. Estatus de l'avifauna de l'arxipèlag de

Taula 6. Llista de les rareses del Parc Natural d'es Trenc-Salobrar de Campos (PNTS). Indicant per columnes: el nom científic, el nombre d'exemplars (quan té un asterisc no suma en el comptador), sexe i edat, data, els autors, la referència, el nom en mallorquí i castellà, així com el comptador, indicant si foren homologades pel Comitè de Rarezas de la SEO o el Comitè de Rarezes de Balears (CRB), l'any indica el darrer informe, les xifres indiquen el nombre de registres / nombre d'espècies.

Table 6. Rarity list of the Es Trenc-Salobrar de Campos Natural Park (PNTS). Shown by columns: the scientific name, the number of birds (with asterisk not included in the count), sex and age, date, authors, reference, Mallorquin and Spanish name, as well as the counter, indicating if they were approved by the SEO Rarity Committee or the Balearic Rarity Committee (CRB), the year indicates the last report, the figures indicate the number of records / number of species.

Espècie	Núm. Ex.	Data	Autors	Nom / Comptador	Referència
CATEGORIA A					
<i>Tadorna ferruginea</i>	7	25 d'octubre 1998	V. Heredero	Annera canyella Tarro canelo (ES)	<i>Ardeola</i> , 47-1
<i>Tadorna ferruginea</i>	1*	1-29 abril 1998	D. Wellings	CRB, 2019: PNTS 0 / 0 CR-SEO, 2001: PNTS 1 / 7	<i>Ardeola</i> , 47-1
<i>Clangula hyemalis</i>	1	5 gener 1995	J. King, A. Stagg, G. Hearl	Annera glacial Havelda (ES)	<i>AOB</i> , 10
<i>Clangula hyemalis</i>	2	18 desembre 1994	M. Rebassa, J. Sunyer, J. Ramis	CRB, 2019: PNTS 2 / 3	<i>AOB</i> , 9
<i>Egretta gularis x garzetta</i>	1	26 setembre 2017	P.J. Garcias	Híbrid agró d'escull x agró blanc	<i>AOB</i> , 32
<i>Egretta gularis x garzetta</i>	1	20 febrer de 2017	J. Muntaner	Híbrido Garceta dimorfa x Garceta común (ES)	<i>AOB</i> , 32
<i>Egretta gularis x garzetta</i>	1	29 gener i 20 febrer 2016	J. Muntaner, P.J. Garcias	CRB, 2019: PNTS 3 / 3	<i>AOB</i> , 31
<i>Circus macrourus</i>	1	26 setembre 2018	M. Rebassa, A. Frontera	Arpella pàl·lida russa Aguilucho papialbo (ES)	<i>AOB</i> , 33
<i>Circus macrourus</i>	1	27 febrer, 5, 27 març 2017	J. Moss, E. Miquel, M. Montier i altres	CRB, 2019: PNTS 2 / 2	<i>AOB</i> , 32
<i>Pluvialis dominica</i>	1	27 i 28 maig 2013	M. Rebassa	Fuell daurat americà Chorlito dorado americano (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 62-2
<i>Calidris fuscicollis</i>	1	23 d'agost 2007	M. Rebassa	Corriol cuablanc Correlimos culiblanco (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 56-2
<i>Calidris melanotos</i>	1	22, 25 setembre 2011	S. Nicoll, J.L. Martínez, K. Mann, C. Artis, M. Rebassa	Corriol pectoral Correlimos pectoral (ES)	<i>Ardeola</i> , 60-2
<i>Calidris melanotos</i>	1	9-19 setembre 2010	S. Nicoll, J.L. Martínez, S. Piña, M. Cabalbal i altres	CRB, 2019: PNTS 0 / 0 CR-SEO, 2011: PNTS 6 / 8	<i>Ardeola</i> , 59-2
<i>Calidris melanotos</i>	1	8 març 2004	E. Amengual		<i>Ardeola</i> , 53-1
<i>Calidris melanotos</i>	2	19, 20 setembre 2003	P. Soper, P.L. Dietrich, M.A. Reus, L. Ventoso		<i>Ardeola</i> , 52-1
<i>Calidris melanotos</i>	2	11-19 setembre 1994	J.A. Rowlands; M.M. Hansen; G. Hearl, V. Gibson, A. Stagg; M. Rebassa		<i>Ardeola</i> , 43-1
<i>Calidris melanotos</i>	1	13 setembre 1988	A. Forsten, T. Numminen		<i>Ardeola</i> , 37-1

Espècie	Núm. Ex.	Data	Autors	Nom / Comptador	Referència
<i>Calidris maritima</i>	2	15 d'octubre 2004	M. Rebassa	Corriol fosc Correlimos oscuro (ES) CRB, 2019: PNTS 1 / 2	<i>AOB</i> , 19
<i>Calidris himantopus</i>	1	6, 7 maig 1983	G.P. Catley, E. Myers	Corriol camallarg Correlimos zancolin (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 32-1
<i>Calidris falcinellus</i>	1	12 - 16 d'agost 2016	M. Rebassa, C. López-Jurado, M. Gutiérrez	Corriol becadell Correlino falcinelo (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 65-1
<i>Tringa melanoleuca</i>	1	16 abril- 29 juny 1995	D. Dunford; P.J. Garcías; G. Hearl; C. Gibson; M. Graf, B. Russow; W.J. Ransdale, C. Gibbard; M. Rebassa; A. Stagg	Camagroga gros Archibebe patigualdo grande (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 44-1
<i>Xenus cinereus</i>	1	17 setembre 1994	J.A. Rowlands, H. Phillips	Xivitona cendrosa Andarrios de Terek (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 43-1
<i>Phalaropus tricolor</i>	1	2 d'octubre 1985	E. Jackson	Escurafascons de Wilson Falaropo tricolor (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 44-1
<i>Phalaropus lobatus</i>	1	25 setembre 1994	G. Hearl, M. Thompson	Escurafascons Falaropo picofino (ES) CRB, 2019: PNTS 1 / 1	<i>AOB</i> , 9
<i>Larus canus</i>	1	24 gener 1999	M. Rebassa, J. Sunyer	Gavina cendrosa Gaviota cana (ES) CRB, 2019: PNTS 2 / 2	<i>AOB</i> , 14
<i>Larus canus</i>	1	22 d'octubre 1993	G. Hearl		<i>AOB</i> , 8
<i>Uria aalge</i>	1	11 gener 2013	A. Forteza	Pingdai de bec prim Arao común (ES) CRB, 2019: PNTS 1 / 1	<i>AOB</i> , 28
<i>Phylloscopus inornatus</i>	1	21 d'octubre 2016	P.J. Garcías	Ull de bou de dues retxes Mosquitero bilistado (ES) CRB, 2019: PNTS 1 / 1	<i>AOB</i> , 31
<i>Lanius isabellinus</i>	1	9 setembre 1994	N.F. Willis, K. Duus	Capsigrany pàl·lid Alcaudón isabel (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 47-1
<i>Lanius meridionalis</i>	1	24 setembre 2016	I. Barcia, J. Manchado, C. López-Jurado	Capsigrany reial ibèric Alcaudón real (ES) CRB, 2019: PNTS 1 / 1	<i>AOB</i> , 31
CATEGORIA D					
<i>Pelecanus rufescens</i>	1*	7 desembre 1998	M. Rebassa, B. Ramis, J.R. Sunyer	Pel·licà rosat Pelicano rosado (ES) CR-SEO, 2017: PNTS 1 / 1	<i>Ardeola</i> , 48-1
<i>Pelecanus rufescens</i>	1	5 d'octubre 1998	A, Stagg		<i>Ardeola</i> , 47-1

- Cabrera. *AOB*, 33: 43-65.
- GONZÁLEZ, J.M., LÓPEZ-JURADO, C., MUNTANER, J., REBASSA, M., SUNIER, J., VICENS, P. 2019. Annex II: Estatus de l'avifauna Balear. *AOB* 33: 286-297.
- KESTENHOLZ, M. i PETER, D. 1998. Migration pattern of waders at the Salobrar de Campos, Mallorca, in autumn 1996 and spring 1997. *Wader Study Group Bull.* 85: 45-50.
- LÓPEZ-JURADO i MANCHADO. 2015. *Phoenicop-terus roseus*. A: González, J.M. et al. Registros Ornitológicos 2014. *AOB*, 29: 84.
- LLABRÉS, A., RAMON, G., SALINAS, J., i SUREDA, J. 1989. *Es Trenc-Salobrar de Campos. Guia de interpretació*. Universitat de les Illes Balears, i Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori.
- MANCHADO, J. i LÓPEZ-JURADO, C. 2017. *Pluvialis apricaria*. A: López-Jurado, C. et al. Novetats Ornitològiques de 2016. *AOB*, 31: 146.
- MUNTANER, J., MÉNDEZ, X., SUÁREZ, M. & CARDONA, E. 2018. Recompte hivernal d'aus aquàtiques, limícoles i gavines a les Balears, gener 2018. *AOB*, vol. 32: 23-36.
- REBASSA, M. 2001. Estructura i fenologia de la comunidad de aus limícolas del Salobrar de Campos (Isla de Mallorca) durante los pasos migratorios i la invernada. *Ecología* nº 15: 327-334.
- REBASSA, M. 2008. Observació d'un corriol coablanca *Calidris fuscicollis* al Salobrar de Campos. *AOB*, 22: 59-63.
- RIDDIFORD, N. 2002. *Catàleg de Biodiversitat del Parc Natural de S'Albufera de Mallorca*. Conselleria de Medi Ambient, Govern Illes Balears.
- RIERA, J. i SUAREZ, M. 1999. Nou registre de nidificació del bec d'alena *Recurvirostra avosetta* al Salobrar de Campos. *AOB*, 13: 41-43.
- RECONDO, A. de, 1773. *Producciones i aves marítimas adquiridas en las inmediaciones de las islas de Mallorca*. Manuscrito en Biblioteca Nacional de España. Madrid.
- VIADA, C. i DE PABLO, F. 2010. Cens d'àguila calçada *Hieraetus pennatus* a Balears al 2009 i estat de conservació. *AOB*, 24: 1-15.

(Rebut: 6.05.2020; Acceptat: 11.05.2020)

ANNEX

Altres fonts consultades:

Anuari Ornitològic de les Balears. Del núm. 1 al 33.

Atlas dels aucells de Balears a l'hivern 2007-2011. GOB 2015. Inèdit.

Atlas dels aucells nidificants de Mallorca i Cabrera (1983-1994). AVELLÀ, F.J. i MUÑOZ, A. (Eds.) 1997. GOB.

PNAM. 2020. Arxius Ornitològics del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca.